

رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه

خیانت زناشویی

نعیمه نوروزی^۱، دکتر شهربانو جلایی^۲، دکتر سعیده بزازیان^۳

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، گروه روانشناسی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).

۲. استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، گروه روانشناسی، تهران، ایران.

۳. گروه روانشناسی، واحد ابهر، دانشگاه آزاد اسلامی، ابهر، ایران.

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره ششم، شماره پنجاه و پنجم، سال ۱۴۰۰، صفحات ۶۶-۵۲

تاریخ وصول: ۱۳۹۹/۰۸/۲۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۹/۳۰

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، کلیه زنان با سابقه خیانت زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهر تهران در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ بودند. حجم نمونه ۱۳۰ نفر از این افراد بر اساس فرمول پلنت از تاپاکینگ، فیدل و اولمن (۲۰۰۷) و به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به پرسشنامه‌های وضعیت جنسی راست و گلوببرک (۱۹۸۶)، شخصیت پنج عاملی کاستا و مک کری (۱۹۹۲) و باورهای ارتباطی آیدلسون و اپستاین (۱۹۸۲) پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که بین ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/01$). نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیره نیز آشکار کرد که $40/7\%$ درصد واریانس وضعیت جنسی به وسیله ویژگی‌های شخصیتی و $48/4\%$ درصد به وسیله باورهای ارتباطی غیرمنطقی تبیین می‌شود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی سهم معنادار در پیش‌بینی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی دارند.

کلیدواژه: خیانت زناشویی، وضعیت جنسی، ویژگی‌های شخصیتی، باورهای ارتباطی غیرمنطقی.

مقدمه

خانواده به‌عنوان یک واحد اجتماعی (تیلدن^۱ و همکاران، ۲۰۲۰)، عاطفی و شکل‌دهنده‌ی شخصیت آدمی با پیوند زناشویی زن و مرد و ازدواج آن‌ها باهم شکل می‌گیرد (بثان^۲ و همکاران، ۲۰۲۰). بر این اساس، نیاز به برقراری ارتباط توأم با صمیمیت (لافوردر^۳ و همکاران، ۲۰۲۰) و عشق از اساسی‌ترین دلایلی است که زن و مرد را به‌سوی انتخاب و پیوند زناشویی باهم می‌کشاند (وولس^۴، ۲۰۲۰). یکی از عواملی که سلامت خانواده را با چالش مواجه می‌کند خیانت زناشویی^۵ که می‌تواند طرف مقابل در زندگی زناشویی دچار آسیب‌های روان‌شناختی جدی سازد (لی^۶، ۲۰۲۰). خیانت زناشویی به هرگونه زیر پا گذاشتن و نقض رابطه زناشویی با برقراری صمیمیت فیزیکی، جنسی یا عاطفی با فردی خارج از رابطه گفته می‌شود. منظور از خیانت جنسی، برقراری رابطه جنسی کامل با فردی غیر از همسر بوده است. همچنین خیانت عاطفی شامل برقراری رابطه عاطفی و صمیمانه (گذراندن لحظات و اوقات فراغت مشترک، گفتگوی صمیمانه) با فردی خارج از رابطه زناشویی می‌باشد و خیانت جسمی به تماس بدنی و جسمی (لمس اعضا و نقاط جنسی بدن) با فردی غیر از همسر اطلاق می‌شود (نژاد کریم، سعیدی‌فر، وحیدنیا و احمدی، ۱۳۹۵). در مطالعه عوامل مرتبط با خیانت زناشویی، بررسی ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند نقش مهمی داشته باشد. در خصوص شخصیت نظریه‌ها و رویکردهای متفاوتی وجود دارد که از جمله آن‌ها می‌توان به نظریه صفات یا الگوی پنج عاملی شخصیت^۷ کاستا و مک‌کری^۸ اشاره کرد. ویژگی‌های شخصیتی به‌عنوان الگوهای نسبتاً پایدار حالت‌های ثابت و رفتارهایی که بیانگر تمایلات فردی شخص می‌باشد تعریف شده‌اند (نئاوی، کاستا، وئاری و ون کیسرلینگک^۹، ۲۰۲۰).

این صفت‌ها یا ویژگی‌های از ساختارهای درونی و بیرونی تأثیرپذیر هستند (واتسون و کلارک^{۱۰}، ۲۰۲۰) و هنگامی که از شخصیت افراد بحث می‌شود، در واقع به مجموعه‌ای نسبتاً ثابتی از احساسات و رفتارهایی اشاره داریم که اساساً تحت تأثیر عوامل و ویژگی‌های محیطی و ژنتیکی شکل گرفته‌اند (سوتر، باتس و موتوس^{۱۱}، ۲۰۲۰). نظریه پنج عاملی را می‌توان جزء نظریه صفات محسوب کرد که صفات را در بافت وسیع‌تری قرار داده و نشان می‌دهد که چگونه صفات بافت را برای رفتارهای خاص و زندگی شکل می‌دهد. در واقع شخصیت را می‌توان به‌عنوان یک نظام در نظر گرفت. بر طبق مدل پنج عاملی، شخصیت در امتداد پنج بعد یا عامل اصلی

1. Tilden, Wampold

2. Bean, Ledermann

3. Lawford, Astrologo

4. Vowels & Mark

5. Marital Betrayal or Infidelity

6. Lee

7. five-factor model (FFM)

8. Costa & McCrea

9. Neave, Costa, Weary & Von Keyserlingk

10. Watson & Clark

11. Soutter, Bates & Mötter

شامل ویژگی های شخصیتی^۱ روان رنجورخویی^۲، برون گرایی^۳، گشودگی نسبت به تجربه^۴، مقبولیت^۵ و وظیفه شناسی^۶ توصیف می شود (مک کری و کاستا، ۲۰۲۰؛ جانسون و شیرمن^۷، ۲۰۲۰). از طرفی باور به مخرب بودن مخالفت^۸، توقع ذهن خوانی^۹، عدم تغییرپذیری همسر، کمال گرایی جنسی^{۱۰} و باور به تفاوت های جنسیتی^{۱۱} به عنوان باورهای ارتباطی غیر ارتباطی^{۱۲} نقش مهمی در ثبات و عدم ثبات زناشویی ایفا می کنند (رایمن، شاپیرو، هویت و فلت^{۱۳}، ۲۰۱۸).

بر اساس تعریف آیدلسون و اپستین^{۱۴} منظور از باورهای ارتباطی، عقیده یا ذهنیتی است که زن و شوهر نسبت به ارتباط زناشویی خود دارند و آن را به عنوان واقعیت پذیرفته اند و منظور از باورهای ارتباطی ناکارآمد آن دسته از باورها و تفکرات غیرمنطقی می باشند که مختص رابطه ی زناشویی است و در اثر استفاده افراطی ایجاد مشکل نموده است که شامل پنج باور تخریب کنندگی مخالفت، باور به عدم تغییر پذیری همسر، باور به توقع ذهن خوانی، کمال گرایی جنسی و باور به تفاوت های جنسیتی هستند (آیدلسون و اپستین، ۱۹۸۲؛ به نقل از مؤمنی و آزادی فرد، ۱۳۹۴). از طرفی خیانت زناشویی مهم ترین تهدید علیه بنیان خانواده است و شناخت وضعیت جنسی^{۱۵} افراد با سابقه خیانت زناشویی عوامل مؤثر و متأثر از آن جزء اولویت ها به شمار می رود. یکی از مهم ترین عوامل خوشبختی در زندگی زناشویی و کیفیت زندگی خوب، روابط لذت بخش جنسی است، زیرا رضایت بخش نبودن وضعیت جنسی سبب ایجاد احساس محرومیت، ناکامی و عدم ایمنی در همسران می شود. این محرومیت جنسی می تواند در نهایت موجب طلاق و از هم گسستگی زندگی زناشویی گردد (مؤمنی و آزادی فرد، ۱۳۹۴). وضعیت جنسی از ابعاد مهم زندگی زناشویی افراد که کارایی عملکرد جنسی زنان در رابطه جنسی با همسرشان اشاره دارد و شامل ندرت^{۱۶} یا نافروانی، فقدان ارتباط^{۱۷}، ناکامروایی^{۱۸}، اجتناب گری^{۱۹}، ناشهوت انگیزی^{۲۰}، انقباض مهبل^{۲۱} و بی ارگاسمی^{۲۲} در زنان می باشد که نقش مهمی در ثبات و پایداری زندگی زناشویی و رضایت از زندگی در زوجین دارد (بشارت و رفیع زاده، ۱۳۹۵). با توجه به موارد فوق و اینکه پژوهش مستقل و جامعی

1. personality characteristics
2. neuroticism
3. extraversion
4. openness to experience
5. agreeableness
6. conscientiousness
7. Jonason & Sherman
8. destructiveness of disagreement
9. mind reading expectation
10. sexual perfectionism
11. gender differences
12. irrational communication beliefs
13. Rayman, Shapiro, Hewitt & Flett
14. Eidelson & Epstein
15. sexual state
16. infrequency
17. non-communication
18. dissatisfaction
19. avoidance
20. non-sensuality
21. vaginismus
22. anorgasmia

در زمینه ارتباط ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی انجام نشده است، لذا مطالعه حاضر به این سؤال پاسخ داده است که آیا بین ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، کلیه زنان با سابقه خیانت زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهر تهران در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بودند. با روش «نمونه‌گیری در دسترس^۱» و بر طبق فرمول $n=50+8m$ از تاپاکینگ، فیدل و اولمن^۲ (۲۰۰۷) تعداد ۱۳۰ نفر نمونه شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح توصیفی جهت سنجش متغیرهای پژوهش از میانگین و انحراف معیار استفاده شد. مفروضه‌های تحقیق شامل آزمون کلموگروف اسمیرنوف^۳ برای نرمال بودن توزیع نمرات، آزمون دوربین واتسون برای آزمون استقلال خطاها، آزمون ضریب تحمل^۴ و تورم واریانس^۵ برای بررسی عدم هم خطی چندگانه^۶ بود. در سطح آمار استنباطی جهت بررسی روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون^۷ و تحلیل رگرسیون چند متغیره^۸ استفاده شد. ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ بود.

ابزار پژوهش

وضعیت جنسی^۹ (SSQ) راست و گلوبوک^{۱۰} (۱۹۸۶): پرسشنامه وضعیت جنسی فرم زنان شامل ۲۸ سؤال تهیه شده است. این پرسشنامه ۷ مؤلفه ندرت یا نافرآوانی با سؤالات ۱، ۲، ۳ و ۴؛ فقدان ارتباط با سؤالات ۵، ۶، ۷ و ۸؛ ناکامروایی با سؤالات ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲؛ اجتناب‌گری با سؤالات ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۱۶؛ ناشهوت‌انگیزی با سؤالات ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰؛ انقباض مهبل با سؤالات ۲۱، ۲۲، ۲۳ و ۲۴؛ بی‌ارگاسمی با سؤالات ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۲۸ را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری پرسشنامه در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای انجام می‌شود به این صورت که گزینه هیچ‌وقت ۰ نمره، به‌سختی ۱ نمره، بعضی اوقات ۲ نمره، معمولاً ۳ نمره و همیشه ۴ نمره تعلق می‌گیرد. حداقل نمره آزمودنی در مقیاس صفر و حداکثر نمره ۱۱۲ است (لیم، لیونگ، لائو و یئون^{۱۱}، ۲۰۱۸). برای بررسی پایایی پرسشنامه از روش همسانی درونی با آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب برای ندرت یا نافرآوانی ۰/۸۴، فقدان ارتباط ۰/۸۷، ناکامروایی ۰/۹۴، اجتناب‌گری ۰/۸۹، ناشهوت‌انگیزی ۰/۹۱، انقباض مهبل ۰/۹۳ و بی‌ارگاسمی ۰/۸۹ به‌دست آمده است. همچنین

1. convenience

2. Tabachnick, Fidell & Ullman

3. Kolmogrov Smirnov

4. Tolerance

5. variance inflation factor (VIF)

6. multicollinearity

7. Pearson correlation coefficient

8. Multiple Regression

9. Sexual State Questionnaire (GRISS)

10. Golombok & Rust

11. Lim, Liong, Lau & Yuen

ضرایب همبستگی بین نمره‌های آزمودنی‌ها در دو نوبت بافاصله سه هفته ضریب همبستگی ۰/۷۵ محاسبه شده است که نشانه پایایی بازآزمایی پرسشنامه است (بشارت و رفیع‌زاده، ۱۳۹۵). در خارج از کشور برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۸۴ تا ۰/۸۹ گزارش شده است (ون دن بریک^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). در این پژوهش پایایی با آلفای کرونباخ محاسبه و ضریب ۰/۸۵ به دست آمد.

سیاهه پنج عاملی شده شخصیت^۲ (NEO-FFI) مک کری و کاستا^۳ (۲۰۰۴): این سیاهه شامل ۶۰ سؤال و پنج عامل شخصیتی روان‌رنجورجویی با سؤالات ۱، ۶، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ۳۶، ۴۱، ۴۶، ۵۱ و ۵۶؛ برون‌گرایی با سؤالات ۲، ۷، ۱۲، ۱۷، ۲۲، ۲۷، ۳۲، ۳۷، ۴۲، ۴۷، ۵۲ و ۵۷؛ گشودگی نسبت به تجربه با سؤالات ۳، ۸، ۱۳، ۱۸، ۲۳، ۲۸، ۳۳، ۳۸، ۴۳، ۴۸، ۵۳ و ۵۸؛ مقبولیت با سؤالات ۴، ۹، ۱۴، ۱۹، ۲۴، ۲۹، ۳۴، ۳۹، ۴۴، ۴۹، ۵۴ و ۵۹؛ وظیفه‌شناسی با سؤالات ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰، ۴۵، ۵۰ و ۵۵ را اندازه‌گیری می‌شوند. تمامی سؤالات این سیاهه، به‌صورت پنج گزینه‌ای طیف لیکرت پاسخ داده می‌شوند و هر سؤال، امتیازی بین ۱ تا ۵ را به خود اختصاص می‌دهد (فرناندز-دل-ریو، راموس-ویلاگراسا و برادا^۴، ۲۰۲۰). به این صورت که کاملاً موافقم ۵ نمره، موافقم ۴ نمره، بی تفاوت ۳ نمره، مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد (اورت^۵ و همکاران، ۲۰۲۰). در داخل ایران اعتبار پرسشنامه با آلفای کرونباخ بررسی و ضریب ۰/۸۵ محاسبه شده است (ویسی و دلقندی، ۱۳۹۸). همچنین در یک پژوهش دیگر ضرایب آلفای کرونباخ برای روان‌رنجورجویی ۰/۷۶، برون‌گرایی ۰/۶۵، گشودگی نسبت به تجربه ۰/۶۵، مقبولیت ۰/۷۰ و وظیفه‌شناسی ۰/۸۳ به دست آمده است (طلوع تکمیلی ترابی، وکیلی و فتاحی اندبیل، ۱۳۹۹). در خارج کشور روایی همگرایی سیاهه ویژگی‌های شخصیتی با خودکارآمدی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون برای وظیفه‌شناسی ۰/۹۴، مقبولیت ۰/۹۳، برون‌گرایی ۰/۹۱، گشودگی نسبت به تجربه ۰/۹۱ و روان‌رنجورجویی ۰/۹۵ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است (دالپه، دمرس، ورنر-فیلون و والرند^۶، ۲۰۱۹). در یک پژوهش دیگر برای بررسی اعتبار سیاهه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب در دامنه ۰/۶۰ تا ۰/۸۳ گزارش شده است (روگوسکا^۷، ۲۰۲۰). در این پژوهش پایایی با آلفای کرونباخ محاسبه و ضریب ۰/۹۱ به دست آمده است.

سیاهه باورهای ارتباطی^۸ (RBI) آیدلسون و اپستاین^۹ (۱۹۸۲): این سیاهه شامل ۴۰ سؤال با هدف ارزیابی میزان باورهای ارتباطی غیر منطقی در رابطه زناشویی از ابعاد باور به مخرب بودن مخالفت با سؤالات ۱، ۶، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۶، ۳۱ و ۳۶؛ توقع ذهن‌خوانی با سؤالات ۲، ۷، ۱۲، ۱۷، ۲۲، ۲۷، ۳۲ و ۳۷؛ عدم‌تغییرپذیری همسر با سؤالات ۳، ۸، ۱۳، ۱۸، ۲۳، ۲۸ و ۳۳؛ کمال‌گرایی جنسی

1. Van Den Brink

2. Neo Five-Factor Inventory (NEO-FFI)

3. McCrae & Costa

4. Fernández-del-Río, Ramos-Villagrasa & Barrada

5. Ortet

6. Dalpé, Demers, Verner-Filion & Vallerand

7. Rogowska

8. Relationship Belief Inventory (RBI)

9. Eidelson & Epstein

با سؤالات ۴، ۹، ۱۴، ۱۹، ۲۴، ۲۹، ۳۴ و ۳۹؛ و باور به تفاوت های جنسیتی با سؤالات ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۵، ۳۰، ۳۵ و ۴۰ تشکیل شده است (رایمن، شاپیرو، هویت و فلت، ۲۰۱۸). طیف پاسخگویی آن از نوع لیکرت از کاملاً غلط نمره صفر، غلط نمره ۱، احتمالاً غلط نمره ۲، احتمالاً درست نمره ۳، درست نمره ۴ و کاملاً درست نمره ۵ امتیازدهی می شود (کلال فوجان عتیق، ۱۳۹۵)؛ اما این شیوه نمره گذاری در مورد سؤالات ۱، ۶، ۱۱، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ۱۲، ۱۷، ۲۲، ۲۷، ۳۲، ۳۷، ۸، ۳، ۳۸، ۴، ۱۴، ۱۹، ۳۹، ۱۰، ۱۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰ معکوس نمره گذاری می شود. با جمع زدن امتیازات مربوط به عبارت هر خرده مقیاس، نمره خرده مقیاس مربوط محاسبه و با جمع کردن نمره هر خرده مقیاس، نمره کل باورهای ارتباطی محاسبه می شود. در این سیاهه نمره بالا نشان دهنده داشتن باورهای غیرمنطقی در روابط زناشویی است. نمره های هر خرده مقیاس توسط جدولی محاسبه می گردد (شهرستانی، دوستکام، رهباردار و مشهدی، ۱۳۹۱). در پژوهش بر روی دانشجویان روانی همزمان سیاهه با مقیاس ۲۰ سوالی باورهای محدودکننده انتخاب همسر (لارسون، ۱۹۹۲) با استفاده از ضریب همبستگی باور به مخرب بودن مخالفت ۰/۳۴، توقع ذهن خوانی ۰/۳۱، عدم تغییرپذیری همسر ۰/۴۵، کمال گرایی جنسی ۰/۴۱ و باور به تفاوت های جنسیتی ۰/۳۷ و کل سؤالات ۰/۴۹ و معنادار در سطح ۰/۰۰۱ به دست آمده است (رجبی، عباسی، سودانی و اصلانی، ۱۳۹۵). در یک پژوهش دیگر در داخل ایران آلفای کرونباخ باور به مخرب بودن مخالفت ۰/۷۲، توقع ذهن خوانی ۰/۶۲، عدم تغییرپذیری همسر ۰/۶۰، کمال گرایی جنسی ۰/۶۲ و باور به تفاوت های جنسیتی ۰/۶۴ گزارش شده است (دهقان، غلامعلی لواسانی و مدنی، ۱۳۹۷). در پژوهش های خارج کشور پایایی سیاهه از طریق همسانی با آلفای کرونباخ ضریب ۰/۸۱ و به روش بازآزمایی بافاصله یک ماه ضریب ۰/۸۹، بافاصله دو ماه ضریب ۰/۹۱ به دست آمده است (هولت، ماتانا، اچمیدت، داکس و بروفی و مینار، ۲۰۱۶). در این پژوهش پایایی با آلفای کرونباخ محاسبه و ضریب ۰/۷۰ به دست آمد.

یافته ها

جدول ۱. توصیف ویژگی های جمعیت شناختی سن و تحصیلات افراد نمونه

درصد	فراوانی	متغیر جمعیت شناختی	
		سن	
۲۰/۷۷٪	۲۷	۲۵ تا ۲۸ سال	
۴۰/۷۷٪	۵۳	۲۹ تا ۳۲ سال	
۲۹/۲۳٪	۳۸	۳۳ تا ۳۶ سال	
۹/۲۳٪	۱۲	۳۷ سال به بالا	
۱۰۰٪	۱۳۰	کل	
		تحصیلات	
۳۷/۷٪	۴۹	دیپلم	
۲۶/۲٪	۳۴	لیسانس	
۳۶/۲٪	۴۷	فوق لیسانس و بالاتر	
۱۰۰٪	۱۳۰	کل	

جدول ۱- توصیف ویژگی های جمعیت شناختی شامل سن و تحصیلات افراد نمونه را نشان می دهد.

1. Holt, Mattanah, Schmidt, Daks, Brophy, Minnaar & Rorer

جدول ۲. تعداد، حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش (تعداد= ۱۳۰ نفر)

متغیرهای پژوهش				انحراف معیار	میانگین	حداکثر	حداقل
وضعیت جنسی	ندرت یا نافرآوانی	۴	۱۳	۷/۶۵	۳/۵۱۰		
	فقدان ارتباط	۵	۱۶	۹/۲۵	۳/۴۰۴		
	ناکامروایی	۵	۱۵	۹/۵۵	۲/۹۷۸		
	اجتناب‌گری	۴	۱۳	۸/۲۴	۳/۳۰۱		
	ناشهوت‌انگیزی	۵	۱۶	۹/۵۳	۳/۳۸۳		
	انقباض مهلی	۵	۱۵	۹/۷۲	۲/۶۳۳		
	بی ارگاسمی	۴	۱۲	۸/۲۳	۲/۶۰۵		
ویژگی های شخصیتی	روان‌رنجورجویی	۱۲	۵۲	۲۵/۰۹	۱۵/۰۸۷		
	برون‌گرایی	۲۳	۳۷	۳۰/۶۱	۴/۳۲۳		
	گشودگی نسبت به تجربه	۲۲	۳۸	۲۹/۹۵	۴/۷۱۵		
	مقبولیت	۱۳	۳۵	۲۷/۵۲	۵/۵۹۰		
	وظیفه‌شناسی	۲۲	۳۵	۲۹/۰۲	۴/۴۳۹		
باورهای ارتباطی غیرمنطقی	باور به مخرب بودن مخالفت	۱۰	۴۱	۲۱/۲۷	۱۱/۸۴۸		
	توقع ذهن‌خوانی	۱۱	۴۳	۲۰/۸۷	۹/۸۸۹		
	عدم‌تغییرپذیری همسر	۱۰	۴۲	۱۹/۷۷	۱۰/۳۴۹		
	کمال‌گرایی جنسی	۱۰	۳۵	۱۸/۲۵	۷/۴۳۹		
	باور به تفاوت‌های جنسیتی	۱۰	۳۷	۱۹/۱۴	۸/۳۶۵		

جدول ۲- تعداد، حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد که تعداد آزمودنی‌ها ۱۳۰ نفر بودند. همچنین بر اساس جدول ۳- نتایج ماتریس ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین روان‌رنجورجویی ($r = ۰/۴۵۴$, $p < ۰/۰۱$) با وضعیت جنسی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. بین برون‌گرایی ($r = -۰/۳۱۰$, $p < ۰/۰۱$)، گشودگی نسبت به تجربه ($r = -۰/۴۸۲$)، مقبولیت ($r = -۰/۵۲۷$, $p < ۰/۰۱$) و وظیفه‌شناسی ($r = -۰/۳۳۱$, $p < ۰/۰۱$) با وضعیت جنسی رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد. بین باور به مخرب بودن ارتباط ($r = ۰/۶۰۳$, $p < ۰/۰۱$)، توقع ذهن‌خوانی ($r = ۰/۵۱۰$, $p < ۰/۰۱$)، عدم‌تغییرپذیری همسر ($r = ۰/۵۷۳$, $p < ۰/۰۱$)، کمال‌گرایی جنسی ($r = ۰/۵۸۳$, $p < ۰/۰۱$) و باور به تفاوت‌های جنسیتی ($r = ۰/۶۳۲$, $p < ۰/۰۱$) با وضعیت جنسی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۳. ماتریس همبستگی ویژگی‌های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی

متغیرهای پیش‌بین	متغیر ملاک: وضعیت جنسی	سطح معناداری
روان‌رنجورجویی	۰/۴۵۴**	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	-۰/۳۱۰**	۰/۰۰۱
گشودگی نسبت به تجربه	-۰/۴۸۲**	۰/۰۰۱
مقبولیت	-۰/۵۲۷**	۰/۰۰۱
وظیفه‌شناسی	-۰/۳۳۱**	۰/۰۰۱

۰/۰۰۱	۰/۶۰۳**	باور به مخرب بودن مخالفت
۰/۰۰۱	۰/۵۱۰**	توقع ذهن خوانی
۰/۰۰۱	۰/۵۷۳**	عدم تغییرپذیری همسر
۰/۰۰۱	۰/۵۳۸**	کمال گرایی جنسی
۰/۰۰۱	۰/۶۳۲**	باور به تفاوت های جنسیتی

جدول ۳ نشان داد که بین متغیرهای پژوهش رابطه وجود دارد. در ادامه برای پیش بینی وضعیت جنسی بر اساس ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی از رگرسیون چند متغیره استفاده شده است که نتایج آن در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴. ضرایب رگرسیون چندمتغیره به روش همزمان وضعیت جنسی بر اساس ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی

سطح معناداری	t	ضرایب غیراستاندارد		متغیرهای پیش بین
		ضرایب استاندارد	B	
۰/۰۰۱	۳/۳۴۱	-	۱۹/۷۲۳	ثابت (Constant)
۰/۰۰۹	۲/۶۵۵	۰/۴۲۵	۰/۱۹۴	روان رنجورجویی
۰/۰۰۷	۲/۸۰۲	۰/۲۳۲	۰/۵۴۶	برون گرایی
۰/۰۰۷	۲/۴۲۱	۰/۱۵۰	۰/۴۵۸	گشودگی نسبت به تجربه
۰/۰۰۱	۶/۸۷۷	۰/۵۴۲	۰/۲۵۸	مقبولیت
۰/۰۰۵	۵/۳۱۲	۰/۱۲۹	۰/۴۹۲	وظیفه شناسی
۰/۰۰۱	۳/۶۰۰	۰/۵۸۴	۰/۲۵۱	باور به مخرب بودن مخالفت
۰/۰۰۱	۳/۷۱۳	۰/۵۴۴	۰/۲۷۱	توقع ذهن خوانی
۰/۰۰۱	۴/۷۹۸	۰/۵۱۸	۰/۱۹۱	عدم تغییرپذیری همسر
۰/۰۳۷	۳/۱۸۸	۰/۱۱۳	۰/۲۳۴	کمال گرایی جنسی
۰/۰۰۱	۳/۷۵۸	۰/۴۰۴	۰/۲۳۵	باور به تفاوت های جنسیتی

$$R = ۰/۸۶۱ ; R^2 = ۰/۷۴۱ ; R^2 = ۰/۷۲۰ ; F = ۳۴/۰۹۱$$

نتایج جدول ۴- نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی برابر ۰/۸۶۱ است. همچنین بر اساس مقدار ضریب تعیین ۷۴/۱ درصد از واریانس وضعیت جنسی بر اساس ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی در تعامل و رقابت باهم تبیین شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس یک راه نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۳۴/۰۹۱ است که در سطح آلفای کوچکتر از ۰/۰۵ معنی دار است که نشان می دهد ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی در تعامل و رقابت باهم می توانند تغییرات مربوط به وضعیت جنسی را به خوبی تبیین کنند. بر این اساس می توان گفت فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه بین ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی رابطه وجود دارد تأیید کرد.

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی و باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی بود. بر اساس نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین ویژگی های شخصیتی و وضعیت جنسی معنادار است و واریانس وضعیت جنسی بر اساس ویژگی های شخصیتی تبیین شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد تحلیل رگرسیون چندمتغیره به روش همزمان نشان داد ویژگی های شخصیتی می توانند وضعیت جنسی زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی کنند. بر این اساس می توان گفت فرضیه فرعی اول مبنی بر اینکه ویژگی های شخصیتی، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی می کنند تأیید شد. این نتیجه با نتایج تحقیقات شیخ اسمعیلی، گل محمدیان و حجت خواه (۱۳۹۷)، پاک نیت و روشن چسلی (۱۳۹۷) و کریمی، یوسفی و سلیمانی (۱۳۹۶) همسویی دارد. در تبیین نقش پیش بینی کننده روان رنجورخویی بر روی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی می توان گفت زندگی مشترک نیز مانند هر امر و پدیده دیگری، آسیب ها و آفت های خاص خود را دارد و یکی از آسیب های عمده ی زندگی مشترک، برخوردار نبودن از وضعیت جنسی رضایت بخش و خیانت زناشویی زوجین است. خیانت زناشویی آسیب زنده ترین مشکلی است که تمامی رابطه های زناشویی را متأثر از خود می سازد. افراد روان رنجورخو در زندگی زناشویی از همسر خود نارضایتی دارند و این نارضایتی انگیزه ای برای مشروعیت در خیانت می شود. افراد روان رنجورخو با ویژگی هایی مانند اضطراب، افسردگی، تکانش وری، خشم و ناامیدی شناخته می شوند. افراد روان رنجورخو به راحتی برآشفته می شوند، تغییر گاه به گاه خلق و خو دارند، به راحتی عصبانی می شوند، استرس و نگرانی دارند. افراد روان رنجورخو کمتر در روابط خود احساس خشنودی و رضایت می کنند، احساس عدم امنیت می کنند و احتمال بیشتری وجود دارد که به صورت تکانشی رفتار کنند چنین افرادی به احتمال بیشتری ممکن است خیانت کنند (بارتا و کیسنس^۱، ۲۰۰۵)؛ به عبارت دیگر افرادی که دارای نمره بالایی در روان رنجورخویی هستند، از وضعیت جنسی مطلوب و قابل قبولی برخوردار نیستند و تمایل بیشتری برای داشتن نگرش های سهل گیرانه تر در رابطه جنسی هستند و تمایلات جنسی بی بند و بار آنها، راهی برای مقابله با این احساس آن هاست. لذا منطقی است که ویژگی شخصیتی روان رنجورخویی، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی کند.

در تبیین نقش پیش بینی کننده برون گرایی بر روی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی می توان گفت بیشتر کسانی که درگیر روابط خیانت زناشویی شده اند، اظهار نظر داشته اند که فعلا نه به دنبال برقراری ارتباط نبوده اند، بلکه در آغاز فقط درباره مشکلات کاری یا خانوادگی با طرف مقابل به گفتگو پرداخته اند، اما به مرور با صمیمی تر شدن رابطه از همسر فاصله گرفته اند. در بیشتر مواقع فرد درگیر خیانت زناشویی، با دلیل تراشی، توجیه و انکار رفتارش که برای نمونه فقط یک گفتگوی کاری یا یک دوست اجتماعی است، به خیانت دامن می زند. علیرغم محدودیت های اجتماعی، فرهنگی و مذهبی پیرامون رابطه با جنس مخالف شواهد بیانگر این است که روابطی از این نوع نه تنها قبل از ازدواج بلکه در بین متأهلین و به صورت روابط خارج از ازدواج در شهرهای بزرگ در حال افزایش است و این امر احتمال طلاق را افزایش داده است (کریمی، یوسفی و سلیمانی، ۱۳۹۷). افراد برون گرا افرادی

1. Barta & Kiene

اجتماعی تر و فعال تر هستند و با همسر رابطه صمیمی و عاطفی بالاتری دارند و در هنگام رابطه جنسی رضایت بالاتری دارند و ارگاسم بیشتری نسبت به زوجینی که رابطه گرمی و صمیمی باهم ندارند تجربه می کنند. این زوجین یعنی افراد با وضعیت جنسی مناسب از طریق خیانت، تحریک و تهییج بیشتری کسب نمی کنند، بلکه در تعامل اجتماعی با همسر خود به برقراری رابطه می پردازند. لذا منطقی است که ویژگی شخصیتی برون گرایی، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی کند. در تبیین نقش پیش بینی کننده ویژگی شخصیتی گشودگی نسبت به تجربه بر روی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی می توان گفت گشودگی به تجربه، مستلزم حساسیت زیبایی شناختی، تخیل فعال، توجه به تجربهی درونی، اولویت برای تنوع و کنجکاوی فکری می باشد. این اشتیاق به کسب تجارب گوناگون و کنجکاوی می تواند دارای اثرات مثبتی بر زندگی زناشویی باشد. در حقیقت گشودگی نسبت به تجربه، بیانگر وسعت، عمق، پیچیدگی و اصیل بودن زندگی تجربی و ذهنی یک فرد است. کاستا و مک کری شش مؤلفه گشودگی نسبت به تجربه مبنی بر باز بودن به عقاید^۱، تخیل^۲، علائق (اعمال)^۳، ارزش ها^۴، زیباشناختی^۵ و احساسات^۶ را ارائه نمودند. گشودگی بیانگر میزان توانایی تصویرسازی های ذهنی خوب و ماهرانه افراد است. چنین افرادی، زندگی تخیلی بسیار فعالی دارند و افکارشان را در راستای تخیلات سازنده و خلاقانه هدایت می کنند. گشودگی به اعمال و علائق بدیع نشانگر تلاش برای چیزهای جدید و داشتن علائق فراوان است. افرادی با چنین مشخصه ای، تمایل دارند در کارهای خویش از روش نسبتاً ثابت و جافته ای پیروی نکنند و همچنین سرگرمی ها و کارهای ذوقی جدید برای آنان جالب خواهد بود. از آنجایی که افراد دارای گشودگی نسبت به تجربه به کنجکاوی، عشق به هنر، هنرمندی، انعطاف پذیری و خردورزی تمایل بیشتری دارند، این تمایل به کنجکاوی و انعطاف پذیری در زندگی زناشویی آنها دارای اثرات مثبتی خواهد بود و وضعیت جنسی مطلوبی را به دنبال دارد و در رابطه جنسی با همسر خود کامروا بوده و دفعات ارگاسم بیشتری را نسبت به سایرین تجربه می کنند. چنین افرادی کمتر مرتکب خیانت زناشویی می شوند. همچنین آنان برای چیزهای جدید و بدیع تلاش می کنند، این تنوع طلبی و نوگرایی را به سمت خیانت زناشویی سوق نمی دهند بلکه افکار نو خود را برای ساختن کارهای سازنده و خلاقانه در زندگی زناشویی خود صرف می کنند. لذا منطقی است که ویژگی شخصیتی گشودگی نسبت به تجربه، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی کند.

در تبیین نقش پیش بینی کننده ویژگی شخصیتی مقبولیت بر روی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی می توان گفت که این خصوصیت شخصیتی دربرگیرنده صفاتی از قبیل صداقت، همکاری، اعتماد به دیگران و همدردی است. این افراد بیشتر سازگار هستند و مقبولیت، تعاون و اعتماد و بخشندگی را میان زوجین افزایش می دهد. این صداقت و بخشندگی می تواند عاملی مثبت برای رابطه جنسی مطلوب و عاملی بازدارنده برای خیانت زناشویی باشد. به عبارتی می توان گفت مطابق نظریه سرمایه گذاری

1. ideas
2. fantasy
3. actions
4. values
5. aesthetics
6. feelings

راسبالت گفت تعهد در زندگی زناشویی از رضایتمندی زناشویی، کیفیت جایگزین‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها متأثر می‌شود. او معتقد است که رضایتمندی نوعی ارزشیابی ذهنی از پاداش‌ها و تنبیه‌های نسبی است که فرد در یک رابطه تجربه می‌کند. راسبالت تصریح می‌کند که تعهد به‌وسیله میزان رضایتمندی ایجادشده در رابطه تقویت می‌شود. برای اینکه افراد سطح رضایتمندی خود را تعیین کنند، هزینه‌ها و پاداش‌های روابطشان را برآورده می‌نمایند. مزایا و پاداش‌های روابطشان را برآورده می‌نمایند. مزایا و پاداش‌های بالقوه با انتظارات فرد در مورد مقایسه می‌شود. این استانداردهای شخصی به‌عنوان معیار سنجش شناخته می‌شوند. این سطح رضایتمندی عملکردی از سنجش سطح و نتایج رابطه کنونی است. زمانی که نتایج به‌دست‌آمده بیش از سطح معیار باشد، فرد از رابطه ش‌خشنود است، اما زمانی که نتایج به‌دست‌آمده پایین‌تر از استانداردهای درونی باشند، عدم رضایتمندی اتفاق می‌افتد (چیت‌ساززاده، ۱۳۹۱؛ به نقل از محمدی، حیدرینا و عباسی، ۱۳۹۵). ویژگی شخصیتی مقبولیت، با تمایل به خشنودسازی دیگران و وابستگی ارتباط دارد. خیانت‌کاران مقبولیت بسیار پایین‌تری نسبت به کسانی که خیانت نمی‌کنند دارند و وضعیت جنسی مطلوبی دارند. شاید بتوان برای توضیح این مطلب از نظریه سرمایه‌گذاری راسبالت استفاده کرد؛ اگر خیانت زناشویی با مقبولیت پایین نزد دیگران همراه است، دوری از خیانت زناشویی را می‌توان این‌گونه توجیه کرد که فرد خود را فداکارتر و ایثارگرتر از دیگری نمی‌داند و احساس نمی‌کند از وی سوءاستفاده شده است. به این طریق فرد دارای مقبولیت به دنبال تلافی نبوده و گرایش‌های خیانت‌کارانه زناشویی کمتری از خود نشان می‌دهد. لذا منطقی است که ویژگی شخصیتی مقبولیت، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش‌بینی کند.

در تبیین نقش پیش‌بینی‌کننده ویژگی شخصیتی وظیفه‌شناسی بر روی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی می‌توان گفت که فردی که وظیفه‌شناس است، علیرغم تعارضات در رابطه زناشویی می‌ماند و در برابر وسوسه‌های محیط بیرون از زندگی زناشویی مقاومت کند، در نتیجه این افراد به‌احتمال کمتری خیانت می‌کنند (اگان و آنگوس، ۲۰۰۴)؛ به‌عبارت‌دیگر می‌توان گفت وظیفه‌شناسی به‌مقابله کردن فعال و مشکل‌محور مرتبط شده است. افراد با وظیفه‌شناسی بالا گزارش می‌کنند از راهبردهای برنامه‌ریزی مانند راهبرد آگاهانه و مقابله کردن فعال با حذف مشکلات که با آن مواجه می‌شوند، استفاده می‌کنند. در کنار آن، آن‌ها تمایل ندارند دستیابی به اهدافشان را ترک کنند و به همین خاطر به فراموش کردن مشکلاتشان نمی‌پردازند. از این جهت افراد با این ویژگی به علت اینکه از اهداف خود به‌سادگی چشم‌پوشی نمی‌کنند و مسئولیت اعمال خود را می‌پذیرند و نسبت به تعهدات خود پایبند می‌باشند، در زندگی زناشویی خود نیز این ویژگی‌ها را بروز می‌دهند و لذا به زندگی زناشویی پایبند هستند و دچار خیانت زناشویی نمی‌شوند. چنین افرادی وضعیت جنسی مناسبی دارند و در رابطه جنسی کامروا بوده و برانگیختگی بیشتری از نظر جنسی دارند. لذا منطقی است که ویژگی شخصیتی وظیفه‌شناسی، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش‌بینی کند.

بر اساس نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین باورهای ارتباطی غیرمنطقی و وضعیت جنسی معنادار است و واریانس وضعیت جنسی بر اساس باورهای ارتباطی غیرمنطقی تبیین شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد تحلیل رگرسیون

چندمتغیره به روش همزمان نشان داد باورهای ارتباطی غیرمنطقی می توانند وضعیت جنسی زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی کنند. بر این اساس می توان گفت فرضیه فرعی دوم مبنی بر اینکه باورهای ارتباطی غیرمنطقی، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی می کنند تأیید شد. این نتیجه با نتایج تحقیقات قاسمی، رنجبر سودجانی و شریفی (۱۳۹۶)، عنایت غلام پور، عبدالله زاده، امیرشاهی و ثناگو (۱۳۹۶) و مؤمنی و آزادی فرد (۱۳۹۴) همسویی دارد. در تبیین نقش پیش بینی کننده باورهای ارتباطی غیرمنطقی بر روی وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی می توان گفت باورهای ارتباطی غیرمنطقی، دیدگاهی است که زوجین نسبت به رابطه زناشویی خود دارند و آن را به عنوان حقیقت پذیرفته اند و منظور از باور ارتباطی غیرمنطقی آن دسته از تفکراتی می باشد که مختص رابطه زناشویی است و در اثر استفاده افراطی ایجاد مشکل می کند. اکثر مشکلات زناشویی از جمله مشکلات جنسی و خیانت زناشویی می توانند با باورهای ارتباطی غیرمنطقی مرتبط است. فرد واجد باور ارتباطی غیرمنطقی حکم های از پیش تعیین شده داشته و حالت آشفتگی از قبیل افسردگی و اضطراب در زندگی زناشویی دارد (الیس، ۱۹۹۷؛ به نقل از دهقان، غلامعلی لواسانی و مدنی، ۱۳۹۷). باورهای ارتباطی غیرمنطقی نقش بسیار مهمی در وقوع پدیده دلزدگی و بی کیفیت بودن زندگی زناشویی دارد که همین بی کیفیت بودن زندگی زناشویی، وضعیت جنسی زوجین را دچار آسیب می کند. باورهای ارتباطی غیرمنطقی درباره موقعیت های منفی به عواطف، تعارضات و تعاملات منفی منجر می شود و می تواند با ایجاد مزاحمت در ابراز عشق به دلزدگی و گرایش به سوی خیانت زناشویی در زنان منجر شود (دهقان، غلامعلی لواسانی و مدنی، ۱۳۹۷).

اکثر افراد بدون داشتن اطلاعات علمی کافی در خصوص رفتار آدمی و تحول شخصیت این باور را با خود حمل می کنند که ویژگی های رفتاری ژنتیکی و پایدار است و فرد همین است که هست. نکته مهم در اینجا حضور این باور خاص است که در شرایط نارضایتمندی زناشویی، این مشکلات همسر است که ایجاد نارضایتی نموده و او باید تغییر کند ولی متأسفانه اگر بخواهد هم نمی تواند. در واقع هیچ یک از همسران به این نکته توجه نمی کنند که هر دو باید تغییر کنند؛ بنابراین افرادی که این باور را دارند امیدی به تغییر همسر ندارند و همین مسئله منجر به کاهش رضایت زناشویی و در صورت ادامه دار شدن این نارضایتی از زندگی جنسی به خیانت زناشویی منجر می شود. لذا منطقی است که باورهای ارتباطی غیرمنطقی، وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی را پیش بینی کنند. یکی از محدودیت های عمده این مطالعه مقطعی بودن آن است. محدودیت تبیین علی مطالعات همبستگی نیز از جمله محدودیت های این تحقیق است. از آنجاکه پژوهش حاضر فقط روی زنان با سابقه خیانت زناشویی شهر تهران انجام گرفته است، لذا نتایج آن مانند بسیاری از پژوهش های دیگر، قابل تعمیم به سایر زنان با سابقه خیانت زناشویی در دیگر شهرها نیست. لذا از تعمیم نتایج با سایر جوامع باید جانب احتیاط را در نظر گرفت. پژوهش های مشابه در دیگر شهرها و فرهنگ های دیگر برای شناخت عوامل مؤثر بر وضعیت جنسی زنان با سابقه خیانت زناشویی اجرا شود و بر نقش متغیرهایی مانند سبک های دل بستگی، کیفیت روابط زناشویی، صمیمیت زناشویی و سایر متغیرهای زناشویی و روانشناختی توجه شود. از آنجایی گروه نمونه زنان با سابقه خیانت زناشویی شهر تهران بودند، این امر تعمیم نتایج را به زنان با سابقه خیانت زناشویی دیگر شهرها را دشوار می سازد، بنابراین، انجام پژوهش های بیشتر بر روی نمونه های دیگر (به خصوص زنان با سابقه زناشویی در دیگر شهرها) جهت تعمیم نتایج از اهمیت بسزایی برخوردار است. در پژوهش های آینده از حجم نمونه بالاتر و روش های پیچیده تر آماری که امکان تحلیل عمیق تر

و نتیجه گیری بهتر را فراهم می کنند، استفاده شود. استفاده از مطالعات طولی و سایر روش های تحقیق (ترکیبی شامل کیفی و کمی) می تواند برای بررسی این مطالعه سودمندتر باشد. به این صورت که پیشنهاد می گردد با استفاده از یک مطالعه کیفی به بررسی کلیه عوامل مؤثر بر وضعیت جنسی زنان با سابقه خیانت زناشویی پرداخته شود. بر اساس نتایج این پژوهش مسئله خیانت زناشویی پیوند تنگاتنگی با مفهوم شخصیت دارد و از مسائل مهم و پیچیده ای است که باید مورد توجه قرار بگیرد. در واقع ریشه خیانت افراد را می شود در ویژگی های شخصیتی آن ها جستجو کرد. از نتایج این پژوهش می توان در مشاوره های پیش از ازدواج استفاده نمود و افرادی که دارای نمرات بیشتری در روان رنجورخویی هستند تحت درمان روان شناختی قرار گیرند تا از بروز خیانت های زناشویی در زندگی زناشویی آتی آن ها پیشگیری کرد. از جمله پیشنهادهای کاربردی نیز می توان گفت که نتایج پژوهش نشان دهنده ی رابطه بین باورهای ارتباطی غیرمنطقی با وضعیت جنسی در زنان با سابقه خیانت زناشویی است، بنابراین درمانگران و مشاوران خانواده می توانند با تکیه بر یافته های چنین پژوهش هایی کلاس ها و کارگاه های مؤثری جهت افزایش وضعیت جنسی با آموزش های شناختی-رفتاری و زوج درمانی های متناسب با زوجین به بهبود باورهای ارتباطی غیرمنطقی و جایگزین کردن این باورهای نادرست با باورهای کارآمد در زنان با سابقه خیانت زناشویی برگزار نمایند.

منابع

- بشارت، محمدعلی؛ و رفیع زاده، بهار. (۱۳۹۵). پیش بینی سطوح رضایت جنسی و سازگاری زناشویی بر اساس متغیرهای شغلی، تعهد، صمیمیت و دانش و نگرش جنسی. دو فصلنامه روانشناسی خانواده، ۳(۱)، ۳۱-۴۶.
- پاک نیت، معصومه؛ و روشن چسلی، رسول. (۱۳۹۷). پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس هیجان خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی های شخصیتی در پرستاران. دو فصلنامه روانشناسی بالینی و شخصیت، ۱۶(۱)، ۱۷۸-۱۵۹.
- دهقان، ابوالفضل؛ غلامعلی لواسانی، مسعود؛ و مدنی، یاسر. (۱۳۹۷). رابطه بین باورهای ارتباطی و دلزدگی زناشویی: نقش واسطه ای ذهن آگاهی. مجله روانشناسی، ۲۲(۳)، ۳۴۵-۳۵۹.
- رجبی، غلامرضا؛ عباسی، قدرت الله؛ سودانی، منصور؛ و اصلانی، خالد. (۱۳۹۵). اثربخشی آموزش پیش از ازدواج به شیوه برنامه آگاهی و انتخاب میان فردی بر باورهای ارتباطی دانشجویان مجرد. دو فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، ۶(۱)، ۹۷-۷۹.
- شهرستانی، ملیحه؛ دوستکام، محسن؛ رهباندار، حمید؛ و مشهدی، علی. (۱۳۹۱). پیش بینی رضایت مندی زناشویی از روی متغیرهای باورهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی در زنان متقاضی طلاق و عادی شهر مشهد، فصلنامه زن و فرهنگ، ۴(۱۴)، ۴۱-۱۹.
- شیخ اسمعیلی، دنیا؛ گل محمدیان، محسن؛ و حجت خواه سیدمحسن. (۱۳۹۷). نقش ویژگی های شخصیتی و ثبات تعاملات زناشویی در پیش بینی سرخوردگی زناشویی با میانجی گری خودکارآمدی جنسی در زنان متأهل. نشریه پژوهش پرستاری، ۱۳(۵)، ۶۸-۵۹.
- طلوع تکمیلی ترابی، نادره؛ وکیلی، پریش؛ و فتاحی اندبیل، اعظم. (۱۳۹۹). رابطه صفات شخصیت و رضایت زناشویی بر اساس نقش میانجیگر جهت گیری مذهبی. مجله علمی و پژوهشی روان شناسی کاربردی، ۱۴(۱)، ۹۹-۱۱۸.
- عنایت غلام پور، منیره؛ عبدالله زاده، حسن؛ امیرشاهی، مهربانو؛ و ثناگو، اکرم. (۱۳۹۶). ارتباط ویژگی شخصیتی، الگوهای ناسازگار اولیه، خوش بینی و بدبینی با توجیه خیانت زناشویی در افراد متأهل. روان پرستاری، ۵(۲)، ۸-۱۴.

- قاسمی، بهزاد؛ رنجبر سودجانی، یوسف؛ و شریفی، کبیر. (۱۳۹۶). نقش عملکرد جنسی و تجربه شکست عاطفی در گرایش زوجین به روابط فرا زناشویی. *نشریه رویش روانشناسی*، ۱(۱۸)، ۴۶-۶۸.
- کریمی، سارا؛ یوسفی، رحیم؛ و سلیمانی، مهران. (۱۳۹۷). نقش صفات بنیادی شخصیت در پیش‌بینی مؤلفه‌های خیانت زناشویی از دیدگاه دانشجویان. *فصلنامه روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۱۵(۲)، ۹۷-۱۰۹.
- کلال قوچان عتیق، یاسر. (۱۳۹۵). بررسی اثربخشی گروه‌درمانی مبتنی بر تحلیل رفتار متقابل بر باورهای ارتباطی و دلزدگی دانشجویان پسر متأهل، *مجله اصول بهداشت روانی*، ۱۸(ویژه‌نامه سومین اجلاس بین‌المللی روانشناسی و علوم تربیتی)، ۵۷۶-۵۷۰.
- محمدی، بهناز؛ حیدرینیا، احمد؛ و عباسی، هادی. (۱۳۹۵). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس صمیمیت زناشویی و بخشودگی. *فصلنامه رویش روانشناسی*، ۵(۳)، ۳۱-۵۱.
- مؤمنی، خدامراد؛ و آزادی فرد، صدیقه. (۱۳۹۴). رابطه دانش و نگرش جنسی و باورهای ارتباطی با طلاق عاطفی. *فصلنامه آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده*، ۱(۲)، ۳۴-۴۵.
- نژادکریم، الهه؛ سعیدی‌فر، طاهره؛ وحیدنیا، نرگس؛ و احمدی، خدابخش. (۱۳۹۵). نقش معاشرت پیش از ازدواج در مشکلات عاطفی بعد از ازدواج. *مجله سلامت اجتماعی*، ۳(۴)، ۲۲۶-۲۲۹.
- ویسی، سعید؛ و دلقدی، علیرضا. (۱۳۹۸). نقش ممیزی ویژگی‌های شخصیتی در تشخیص دانش‌آموزان دارای اعتیاد به اینترنت (آزمون سه مدل شخصیتی کاستا-مک کری، هگزاکو و جایگزین زاگرن-کلمن). *پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری*، ۴(۳۸)، ۱-۳.
- Barta, W. D., & Kiene, S. M. (2005). Motivations for infidelity in heterosexual dating couples: The roles of gender, personality differences, and sociosexual orientation. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(3), 339-360.
- Bean, R. C., Ledermann, T., Higginbotham, B. J., & Galliher, R. V. (2020). Associations between Relationship Maintenance Behaviors and Marital Stability in Remarriages. *Journal of Divorce & Remarriage*, 61(1), 62-82.
- Dalpé, J., Demers, M., Verner-Filion, J., & Vallerand, R. J. (2019). From personality to passion: The role of the Big Five factors. *Personality and Individual Differences*, 138, 280-285.
- Egan, V., & Angus, S. (2004). Is social dominance a sex-specific strategy for infidelity?. *Personality and Individual Differences*, 36(3), 575-586.
- Eidelson, R. J., & Epstein, N. (1982). Cognition and relationship maladjustment: Development of a measure of dysfunctional relationship beliefs. *Journal of consulting and clinical psychology*, 50(5), 715.
- Fernández-del-Río, E., Ramos-Villagrasa, P. J., & Barrada, J. R. (2020). Bad guys perform better? The incremental predictive validity of the Dark Tetrad over Big Five and Honesty-Humility. *Personality and Individual Differences*, 154, 109700.
- Holt, L. J., Mattanah, J. F., Schmidt, C. K., Daks, J. S., Brophy, E. N., Minnaar, P. Y., & Rorer, K. (2016). Effects of relationship education on emerging adults' relationship beliefs and behaviors. *Personal Relationships*, 23(4), 723-741.
- Jonason, P. K., & Sherman, R. A. (2020). Personality and the perception of situations: The Big Five and Dark Triad traits. *Personality and Individual Differences*, 163, 110081.
- Lawford, H. L., Astrologo, L., Ramey, H. L., & Linden-Andersen, S. (2020). Identity, Intimacy, and Generativity in Adolescence and Young Adulthood: A Test of the Psychosocial Model. *Identity*, 20(1), 9-21.

- Lee, H. J. (2020). The Effect of Married Women's Self-Awareness on the Acceptance of Extra-Marital Relationship: Focused on the Mediated Effect of Individuals' Criticism of TV drama regarding Infidelity. *Journal of the Korea Academia-Industrial cooperation Society*, 21(2), 115-123.
- Lim, R., Liong, M. L., Lau, Y. K., & Yuen, K. H. (2018). Responsiveness of the Golombok Rust Inventory of Sexual Satisfaction in couples with incontinent partners. *European Journal of Obstetrics and Gynecology and Reproductive Biology*, 222, 109-112.
- McCrae, R. R., & Costa Jr, P. T. (2020). Understanding persons: From Stern's personalistics to Five-Factor Theory. *Personality and Individual Differences*, 109816.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (2004). A contemplated revision of the NEO Five-Factor Inventory. *Personality and individual differences*, 36 (3), 587-596.
- Neave, H. W., Costa, J. H., Weary, D. M., & Von Keyserlingk, M. A. (2020). Long-term consistency of personality traits of cattle. *Royal Society open science*, 7 (2), 191849.
- Ortet, G., Pinazo, D., Walker, D., Gallego, S., Mezquita, L., & Ibáñez, M. I. (2020). Personality and nonjudging make you happier: Contribution of the Five-Factor Model, mindfulness facets and a mindfulness intervention to subjective well-being. *PLOS ONE*, 15(2), e0228655.
- Rayman, J., Shapiro, B., Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2018). Perfectionism, Beliefs, and Adjustment in Dating Relationships. In *Love, Romance, Sexual Interaction* (pp. 39-68). Routledge.
- Rogowska, A. M. (2020). Personality differences between academic team sport players and physical education undergraduate students. *Physical education of students*, 24(1), 55-62.
- Rust, J., & Golombok, S. (1985). The Golombok-Rust inventory of sexual satisfaction (GRISS). *British Journal of Clinical Psychology*, 24(1), 63-64.
- Soutter, A. R. B., Bates, T. C., & Möttus, R. (2020). Big Five and HEXACO Personality Traits, Proenvironmental Attitudes, and Behaviors: A Meta-Analysis. *Perspectives on Psychological Science*, 1(1), 1-10.
- Tilden, T., Wampold, B. E., Ulvenes, P., Zahl-Olsen, R., Hoffart, A., Barstad, B., & Nilssen, H. H. (2020). Feedback in couple and family therapy: a randomized Clinical Trial. *Family process*, 59(1), 36-51.
- Van Den Brink, F., Vollmann, M., Sternheim, L. C., Berkhout, L. J., Zomerdijk, R. A., & Woertman, L. (2018). Negative body attitudes and sexual dissatisfaction in men: The mediating role of body self-consciousness during physical intimacy. *Archives of sexual behavior*, 47(3), 693-701.
- Vowels, L. M., & Mark, K. P. (2020). Partners' Daily Love and Desire as Predictors of Engagement in and Enjoyment of Sexual Activity. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 1-13.
- Watson, D., & Clark, L. A. (2020). Personality traits as an organizing framework for personality pathology. *Personality and mental health*, 14 (1), 51-75.